

Doing Business 2008 : สะท้อนบรรยากาศการลงทุนในแต่ละประเทศ

เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2550 ที่ผ่านมา ธนาคารโลก (World Bank) และบรรษัทการเงินระหว่างประเทศ (International Finance Corporation : IFC) ได้เผยแพร่รายงานเรื่อง “Doing Business 2008” ซึ่งจัดทำขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยในรายงานฉบับนี้เป็นผลการสำรวจข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549-มิถุนายน 2550 เพื่อประเมินโอกาสและต้นทุนในการเข้าไปทำธุรกิจในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ด้วยการศึกษาศักยภาพแวดล้อมทางกฎหมายและกฎระเบียบของแต่ละประเทศ กำหนดขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความยากง่ายของการเข้าไปดำเนินธุรกิจในแต่ละประเทศ ทั้งนี้ ประเทศที่นำมาจัดอันดับในรายงานฉบับนี้มี 178 ประเทศ ซึ่งจะพิจารณาจาก 10 ปัจจัย ได้แก่ การจัดตั้งธุรกิจ การขอใบอนุญาตประกอบกิจการ การจ้างงาน การจดทะเบียนสินทรัพย์/กฎระเบียบในการโอน ข้อมูลเครดิต การคุ้มครองผู้ลงทุน/บรรษัทภิบาล การจัดเก็บภาษี การค้าระหว่างประเทศ การบังคับให้เป็นไปตามสัญญา และการเลิกกิจการ/ล้มละลาย

สำหรับสาระสำคัญของรายงานเรื่อง Doing Business 2008 มีดังนี้

- **สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเข้าไปทำธุรกิจมากที่สุด โดยครองอันดับ 1 ติดต่อกันเป็นปีที่ 2** เนื่องจากมีขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจสะดวกและรวดเร็วมาก โดยใช้เวลาเฉลี่ยเพียง 5 วัน และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดตั้งต่ำมากเพียง 0.8% ของ GNI per Capita ประกอบกับมีกฎหมายการจ้างงานและกฎหมายประกันสังคมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งการทำการค้าระหว่างประเทศยังมีความสะดวกและรวดเร็วที่สุด เนื่องจากสิงคโปร์มีขั้นตอนทางพิธีการศุลกากรและระบบขนส่งที่มีประสิทธิภาพมาก โดยใช้เวลาในกระบวนการนำเข้าเพียง 3 วัน และการส่งออกเพียง 5 วัน และมีค่าใช้จ่ายต่ำมากด้วย นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีการดำเนินนโยบายที่โปร่งใสและชัดเจน ทำให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นที่จะเข้าไปลงทุนตลอดระยะเวลาการดำเนินธุรกิจในสิงคโปร์ สำหรับอันดับ 2 และ 3 ได้แก่ นิวซีแลนด์ และสหรัฐฯ ตามลำดับ ซึ่งครองอันดับเท่ากับปีก่อน ส่วนอันดับที่ 4 คือ ฮองกง ซึ่งเลื่อนมาจากอันดับ 5 ในปีก่อน ตามด้วยเดนมาร์ก ซึ่งเลื่อนขึ้นเป็นอันดับ 5 จากอันดับ 7 ในปีที่ผ่านมา

- **ประเทศที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเข้าไปทำธุรกิจน้อยที่สุด คือ คองโก** เนื่องจากมีขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจที่ซับซ้อนถึง 13 ขั้นตอน โดยใช้เวลาเฉลี่ยสูงถึง 155 วัน และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดตั้งสูงถึง 487.2% ของ GNI per Capita อีกทั้งการขอใบอนุญาตประกอบกิจการต้องใช้เวลาเฉลี่ยสูงถึง 322 วัน นอกจากนี้ การทำการค้าระหว่างประเทศยังไม่ได้รับความสะดวก เนื่องจากต้องใช้เอกสารจำนวนมากและมีค่าใช้จ่ายสูง เวลาที่ใช้ในกระบวนการนำเข้าและส่งออกค่อนข้างนาน รวมทั้งกฎหมายแรงงานยังขาดความยืดหยุ่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในประเทศยังทำได้จำกัด ประกอบกับระบบกฎหมายต่าง ๆ และระบบภาษียังล้าสมัย รองลงมา ได้แก่ สาธารณรัฐแอฟริกากลาง กินีบิสเซา สาธารณรัฐคองโก และบุรุนดี ตามลำดับ

- **ประเทศที่มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเข้าไปทำธุรกิจมากที่สุด คือ อียิปต์ (อันดับที่ 126)** เนื่องจากอียิปต์มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในหลายด้าน โดยเฉพาะการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการจัดตั้งธุรกิจ โดยใช้เวลาเฉลี่ยเพียง 9 วัน เทียบกับในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือที่สูงถึงเฉลี่ย 38.5 วัน รวมทั้งลดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำของธุรกิจจาก 50,000 อียิปต์ปอนด์ เหลือ 1,000 อียิปต์ปอนด์ นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งศูนย์บริการ

ครบวงจร (One Stop Shop) บริเวณท่าเรือของซีบีพีต์ ซึ่งช่วยลดระยะเวลาในกระบวนการนำเข้าเหลือ 18 วัน และการส่งออก 15 วัน ทำให้การทำการค้าระหว่างประเทศสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น รองลงมา ได้แก่ โครเอเชีย กานา และมาซิโดเนีย ตามลำดับ

- **ไทยมีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเข้าไปทำธุรกิจอันดับที่ 15** เลื่อนขึ้นจากอันดับที่ 17 ในปีก่อน โดยไทยเป็นประเทศที่น่าเข้าไปทำธุรกิจมากเป็นอันดับที่ 4 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก รองจาก สิงคโปร์ ฮองกง และ ญี่ปุ่น เนื่องจากไทยมีการปรับปรุงในเรื่องระยะเวลาและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออก โดยเฉพาะการที่รัฐบาลได้นำระบบ E-Customs มาใช้ ซึ่งช่วยลดระยะเวลา จำนวนเอกสาร และค่าใช้จ่ายในการนำเข้าและส่งออกสินค้า ทำให้การทำการค้าระหว่างประเทศเป็นไปโดยง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม ไทยยังต้องปรับปรุงด้านการจัดเก็บภาษีและข้อมูลเครดิตซึ่งถูกลดอันดับลงมา เนื่องจากหลายประเทศมีการเร่งปฏิรูปและปรับปรุงเรื่องดังกล่าวมากกว่า

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ

ตุลาคม 2550